

1. Antropoloji Tarihi

- a. Hutchison, yazdığı antropolojida Nüer halkının tarihini kapsadığını vurguluyordu
- b. Evans-Pritchard (EP) ise Nüerleri zamanın belli bir kesitinde yakalamaya çalışıyor.
- c. EP neden tarih yapmıyor?
 - i. Hem EP hem Boas karşı çıktıkları eski yaklaşımları temsil eder
 - ii. Boas'ın büyük sorunu ırkçılığa karşı savaş açmasıydı. İrkçi kurum ve çevreyle uğraştı; ırkçı olmayan evrimciliğe de karşı çıkıyordu
 - iii. EP tarihe aşırı bağlı antropologlarla didişmek zorundaydı
 1. Yayılmacılık: kültürel öğelerin toplumlar arasında dolaştığı gerçeğinin kabulü
 2. Ancak, aşırı uçta bazı yayılmacılar bütün kültürel değerlerin (Çin ve Mezopotamya gibi) bir kaç merkezden yayıldığını iddia ederler
 3. Gerçi Britanyalı antropologlar bu teorinin saçma ve işe yaramaz olduğunu savundular ama karşı görüşteki yandaşlar cömertçe desteklendi
 4. EP ve Malinowski, tarihi bu türlü fikirlerin bir çöplüğü olarak gördüler; Malinowski antropolojik tarihin bir spekülasyondan ibaret olduğunu da düşünüyordu
- d. Tarihin ihmal edilmesini öneren bir açıklama:
 - i. 19.yyda büyük fikirlerin çoğu *diachronic* (art zamanlı) keşiflerdi; yani, çok uzun zamanlardan beri oluşan değişmelerle ilgiliydiler.
 1. Grimm Brothers'in sesçillerin gelişmesiyle ilgili bulguları
 - ii. Fakat bu tür incelemeler dillerin bir sistem olarak nasıl çalıştığı konusunda eş zamanlı analizlerde işe yaramıyordu

iii. 20. yüzyıl antropologları çoğunlukla eş zamanlı (tarihsiz / yapısalcı)) yaklaşımları tercih ettiler

e. EP, senkronik (eş zamanlı) analiz yapan geniş grupta yer aldı

i. Koloniler yönetimi tarafından seçilip alana gönderilen antropologlar —ister istemez—kolonici oldular

ii. Koloni yönetimi bu çalışmalarını bulguları yerlilere karşı kullandı

iii. Bununla birlikte, EP'nin çalışmalarında, Afrikalı yerlilerle ilgili bazı önyargıları değiştiren, sağlam politik mesajlar (öneriler) bulunuyordu

1. Geertz'in işaret ettiği gibi, EP herşeyi çok dengeli bir biçim ve ölçüde sunuyor; en aykırı durum ve davranışları sıradan / olabilir gösteriyor; kendi üslûbuyla, Batılı olmayan uygulamaları "normal" buluyordu

e. 1950'lerde EP, antropolojinin tarihe dönmesini / yönelmesini savundu

f. O tarihte, alan çalışanları yalnız yerli halkın düşünceleri ve söyledikleriyle biçimleniyordu

2. Kültür Sorunları: Kültür kavramımız kusurlu ve son derece karmaşıktır

a. Kültür kavramı ve kullanımında geçmişten bize miras kalan güçlükler vardı

b. Kültür kavramının bilgi kaynakları farklıydı

i. Özellikle, günümüzün "*küreseselleşen dünya*" kavramıyla doğrulandığı gibi; ancak, **bu** her zaman böyle olmuştur

ii. Kültür davasını savunmak hep zor olmuştur

c. Kültür varlığının iç çeşitliliği

i. Çoğunluk için kültür varlığı ortak ama —anlayış / yorum— bireyseldir

ii. Kùltürdeki “sapkınlar”la nasıl başedileceğini söylemek zordur

d. Kimileri kùltürün yalnız geleneksel toplumlarda yaşadığını, Batılı toplumlarda ise kùltürün tükendiğini düşünüyordu

i. Antropolog Redfield, Yucatan’daki farklı kùltürler üzerinde yaptığı incelemede, halk düzeyinden büyük kentlere doğru uzanan süreklilikte kùltürün kaybolduğunu göstermişti

ii. Yerel (küçük) kùltürler kendilerin yenileyip yeniden yaratabiliyordu

iii. Redfield, büyük değişim ve isyanların sonra keşfedilen köylerin kararlı, zamana (değişime) dayanıklı ve türdeş yapılar olduğunu gösterdi

iv. Kùltürler tarihin (ilgi alanı) dışında bırakılamazdı.

e. Antropologların kùltürden anlamlı bir şeyler üretmesi bekleniyordu. Çünkü insanı anlamak için, (önce) onu yaratan kùltür varlığını anlamak gerekiyordu

i. Eğer kùltürde anlaşma yok ise anlaşmazlıklar nasıl çözülebilirdi?

1. Bu sorunun yanıtı küçük (toplum) birimlerinde bulunabilir

a. Küçük bir toplumu incelemek çok ilgi çekici olabilir

b. Ama bu yaklaşım antropolojiyi sınırlar ve kısıtlar

c. Kùltür kavramının evrenselliğine yabancılaştırır

2. Uyuşmazlık ekseriya uyuşmaya dayanır

a. Bırakın Nüer’ler başlık pazarlığında tartışıp dursunlar; başlığın ineklerle ödenmesi konusunda bir anlaşmazlık yoktur

3. Değişenleri tartışmak belki kaçınılmazdır ama değişmeyenleri de unutmamalı

a. Herşeyi, bütün uzlaşma ve uzlaşmazlıkları kapsayan ayrıntılı bir çalışma yapmaya ömür yetmez

ii. Kültürün sınırları nerededir? İnsanlar birden çok kültüre katılabilir

iii. Toplumlar, hayata bir anlam vermek için farklı kültürleri uzlaştırmaya çabalar

1. Fakat kültür daima sıyrılır ve kayıp gider
2. İnsanlar onu yakalayıp yeniden inşa ederler. Örnek: kaçan köleler Afrika'nın her yerinden toplayıp getirdikleri çeşitli kültürlerle "*Marun*" denen yeni kültür sentezleri yaparlar

iv. Kültür varlığının çetin sorunlarına kucak açmak (/çözüm bulmak – Çn.) zorundayız.